



Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2022

### ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τον Υπουργό Ανάπτυξης & Επενδύσεων**

**ΘΕΜΑ: «Η επιστημονική κοινότητα ζητά σαφείς απαντήσεις για το μέλλον του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.»**

Το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) ιδρύθηκε το 2016 από την Κυβέρνηση ΣΥ.ΡΙΖ.Α. και αποτελεί τον κορυφαίο θεσμό – μεταρρυθμιστική τομή στο χώρο της έρευνας και της τεχνολογίας τα τελευταία χρόνια στη χώρα. Προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης του εν λόγω κρίσιμου τομέα, ο προϋπολογισμός των έργων, που έχουν ήδη προκηρυχθεί, είναι 195,7 εκ. ευρώ, ενώ από τα χρηματοδοτημένα ερευνητικά έργα έχουν προκύψει 1.306 δημοσιεύσεις σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά, 77 βιβλία/μονογραφίες και 131 διδακτορικές διατριβές. Είναι δε αξιοσημείωτο ότι έχουν καταγραφεί και 3 πατέντες από την πρώτη προκήρυξη για έργα Δ.Ε.Π. και Ερευνητών/-τριών.

Η εν λόγω συνεισφορά του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. συνέβαλε στην αναστροφή του φαινομένου εκροής σπουδαίων επιστημόνων στο εξωτερικό ('brain drain'), στοιχείο που μαρτυρείται από την εξαιρετικά θετική ανταπόκριση που έχει βρει ο θεσμός αυτός από την επιστημονική κοινότητα της χώρας. Τούτο επιβεβαιώνεται στις εκθέσεις τόσο του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας (Ε.Σ.Ε.ΤΕ.Κ.) όπου συμπεραίνεται ότι «η δημιουργία του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. και η ιδιαίτερα σημαντική συνεισφορά των μελών της διοίκησης του Ιδρύματος κάλυψαν ένα μεγάλο κενό στην προώθηση της έρευνας στην Ελλάδα. Η ομόφωνη γνώμη των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι ότι θα πρέπει να επιδιωχθεί η συνέχιση της χρηματοδότησης και λειτουργίας του», όσο και από το Technopolis Group, μία εκ των κορυφαίων εταιρειών συμβούλων στην Ευρώπη στην πολιτική επιστήμης, τεχνολογίας και καινοτομίας.

Ενδεικτική είναι η αναφορά σε έκθεση του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων (Σ.Ε.Β.) όπου τονίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «στην αντιμετώπιση του brain drain, τόσο με την ανάσχεση των εκροών επιστημονικού δυναμικού, όσο και για την επιστροφή των επιστημόνων του εξωτερικού, συμβάλλει αντίστοιχα το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) μέσω των υποτροφιών και επιχορηγήσεων που παρέχει για τη διεξαγωγή ερευνητικών δραστηριοτήτων και των τεχνολογικών εφαρμογών στην Ελλάδα. Βάσει των πρώτων αξιολογήσεων από τα δύο πρώτα χρόνια λειτουργίας, φαίνεται ότι το εγχείρημα απέδωσε καρπούς, καθώς οι μισοί δικαιούχοι (45% των υποψηφίων διδακτόρων και 49% των μεταδιδακτόρων) δήλωσαν ότι θα έφευγαν από τη χώρα αν δεν ελάμβαναν την υποτροφία του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.. Επιπλέον, από τους 37 μεταδιδάκτορες που επέστρεψαν στην Ελλάδα, 25 έλαβαν την απόφαση λόγω της χρηματοδότησης από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.».

Επιπροσθέτως, κατά τη συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Έρευνας & Τεχνολογίας της Βουλής, στις 8 Φεβρουαρίου 2022, ο Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας (Ε.Σ.Ε.ΤΕ.Κ.), κ. Σπύρος Αρταβάνης - Τσάκωνας τόνισε, ανάμεσα σε άλλα, ότι «υπάρχει διαχρονικά μια έλλειψη σταθερής και προβλέψιμης ροής χρηματοδότησης. Έχει σπάσει λίγο αυτό με το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., το οποίο έχει προσφέρει πάρα πολύ στον τόπο και μόνο θνησιγενές δεν είναι. Εδώ αναφέρω τη λέξη “θνησιγενές”, γιατί αναφέρθηκε σε κάποια εφημερίδα ότι το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. είναι θνησιγενές. Δεν πιστεύω ότι είναι θνησιγενές και πιστεύω ότι πρέπει να το υποστηρίξουμε...», ενώ ο Πρόεδρος της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.) και Καθηγητής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, κ. Περικλής Μήτκας υπογράμμισε ότι «το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. θεωρούμε ότι είναι χρήσιμο και πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί».

Επίσης, σε δελτίο τύπου που εκδόθηκε μετά τη συνάντηση του Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων αρμοδίου για την Έρευνα και την Τεχνολογία, κ. Χρ. Δήμα με το νέο Πρόεδρο Γενικής Συνέλευσης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Καθηγητή κ. Δ. Βέργαδο, αναφέρεται ανάμεσα σε άλλα ότι «ο κ. Δήμας τόνισε πως ο στόχος της πολιτείας είναι η ενδυνάμωση και στήριξη των Δράσεων για

την προαγωγή της έρευνας και της καινοτομίας, ενώ η εκλογή του σηματοδοτεί μια νέα εποχή στο ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. Ο κ. Δήμας τόνισε ότι η στήριξη της Έρευνας, της Καινοτομίας και της Αριστείας αποτελεί προτεραιότητα της Κυβέρνησης και του ιδίου προσωπικά» ενώ σε απάντηση (υπ' αριθ. Πρωτ. 125014-25-11-2020) ερώτησης (υπ' αριθ. Πρωτ. 1770/16-11-2020) που είχε κατατεθεί από Βουλευτές της Κ.Ο. του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. – Προοδευτική Συμμαχία για τη διασφάλιση της χρηματοδότησης και της συνέχισης της λειτουργίας του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ, το Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων δια της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας διαβεβαίωνε ότι «οι χρηματικοί πόροι που διαχειρίζεται το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. επαρκούν για την διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας του», ενώ «σύμφωνα με το “Επιχειρησιακό Σχέδιο 2020”, ο προγραμματισμός νέων Δράσεων του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. ολοκληρώνεται το 2024 και έχει διασφαλιστεί η καταβολή της χρηματοδότησης του συνόλου των Δράσεων και για τα έτη 2021-2029, η οποία ανέρχεται σε 165.912.000€».

Οι ως άνω δεσμεύσεις όμως από πλευράς Υπουργείου παραμένουν έως σήμερα έωλες. Ακόμα χειρότερα όμως, ο Τομέας Ανώτατης Εκπαίδευσης της Ν.Δ. ζητά την κατάργηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., αναφέροντας ενδεικτικά ότι «ως προς την έρευνα προτείνεται μεταξύ άλλων η κατάργηση του θνησιγενούς ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. που κάνει ερευνητική πολιτική με δανεικά και θεσμοθέτηση στις ετήσιες προκηρύξεις ενός ποσοστού 15%-20% του προϋπολογισμού για βασική έρευνα (PhD students, Post Docs και μέλη ΔΕΠ), και οι μεταδιδάκτορες ερευνητές, που χρηματοδοτούνται από πόρους εκτός δημόσιας χρηματοδότησης (ερευνητικά έργα και ερευνητικές συμβάσεις με ιδιωτικούς φορείς), να μην προσλαμβάνονται ως ΙΔΟΧ με εφαρμογή διατάξεων ΑΣΕΠ, όπως προβλέπει πρόσφατη διάταξη η οποία ενεργοποιήθηκε τον Μάιο του 2021».

**Επειδή** η επιστημονική κοινότητα απαιτεί την ύπαρξη ενός στρατηγικού πλάνου για την Έρευνα και την Καινοτομία στη χώρα μας, και την άμεση χρηματοδότηση της Έρευνας χωρίς άλλες παλινωδίες και επικοινωνιακές σκοπιμότητες από πλευράς της Κυβέρνησης.

**Επειδή** ο θεσμός του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. τυγχάνει ευρύτατης υποστήριξης και το έργο του αναγνωρίζεται από ολόκληρη την επιστημονική κοινότητα, ενώ έχει

συμβάλλει αποφασιστικά στην επίτευξη των στόχων αναχαίτισης του “brain drain” και δημιουργίας συνθηκών “brain re-gain”.

**Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:**

- 1) Υιοθετεί τις προτάσεις του Τομέα Ανώτατης Εκπαίδευσης της Ν.Δ. ή τις απόψεις της επιστημονικής κοινότητας της χώρας, αναφορικά με το ρόλο και τη συμβολή του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.;**
- 2) Δεσμεύεται το Υπουργείο για τη συνέχιση της ομαλής λειτουργίας και τη σταθερή χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., ενός δηλαδή θεσμού, το αποτύπωμα και η προσφορά του οποίου είναι πανθομολογούμενη και αναγνωρισμένη από το σύνολο του ερευνητικού και ακαδημαϊκού οικοσυστήματος και της νέας γενιάς;**

**Οι ερωτώντες Βουλευτές**

**Σαρακιώτης Ιωάννης**

**Χαρίσης Αλέξης**